

Jauheliha vai jauhis? Suomalaisten kuluttajien näkemyksiä lihasta ja kasvipohjaisista vaihtoehtoista

kolmannes vastaajista ei osannut arvioida hintaa lainkaan. Tämä viittaa siihen, että kasvipohjaiset tuotteet eivät ole vielä tarpeeksi tuttuja laajalle yleisölle.

Prosessointiasteen arvioinnissa MiFU jauhis® erottui selvästi, sillä kolmannes (33,9 %) vastaajista piti sitä prosessoiduimpana tuotteena.

Ympäristöystävällisyyden ja eettisyyden arvioinneissa epävarmuutta

Kyselyn ehkä kiinnostavin tulos liittyy ympäristöystävällisyyteen ja eettisyyteen. Yli kolmannes (38,6 %) vastaajista ei osannut sanoa, mikä tuotteista olisi ympäristöystävällisin, ja jopa 42,8 prosenttia epäroi eettisyysväittämien kohdalla. Jauheliha sai enemmän mainintoja ympäristöystävällisenä (22,6 %) kuin useat kasviproteiinituotteet. Nyhtökaura® kuitenkin erottui joukosta toiseksi vahvimpana (20,6 %). Myös eettisyyden arvioinneissa jauheliha (19,7 %) ja Nyhtökaura® (19,1 %) nousivat kärkeen, mutta epävarmojen vastaajien osuus oli suurin (42,8 %). Tämä vahvistaa havaintoja aiemmista tutkimuksista, joiden mukaan kasvipohjaiset tuotteet koetaan usein epäselviksi juuri kestävyys- ja etiikkaan liittyvien viestien osalta (Nevalainen ym., 2023).

Taulukko 1. Suomalaisten kuluttajien suhtautuminen jauhelihan ja sille vaihtoehtoisten kasvipohjaisten tuotteiden käyttöön SEAMKin tekemän kyselytutkimuksen mukaan (n=598). Eniten mainintoja saanut vaihtoehto on merkitty vihreällä, vähiten punaisella värillä.

	Jauheliha	Härkis® (vegaaninen)	Nyhtökaura® (vegaaninen)	MiFU jauhis® (maitopohjainen)	Soijarouhe (vegaaninen)	En osaa sanoa
Miellyttävin	82,6 %	4,5 %	3,0 %	2,7 %	4,7 %	2,5 %
Halvin	25,4 %	0,3 %	0,8 %	1,2 %	42,1 %	30,1 %
Terveellisin	30,9 %	14,4 %	14,0 %	2,5 %	8,9 %	29,3 %
Luonnollisin	55,0 %	4,8 %	9,5 %	0,7 %	9,4 %	20,6 %
Houkuttelevin	78,6 %	5,7 %	4,8 %	3,7 %	3,5 %	3,7 %
Ympäristöystävällisin	22,6 %	10,4 %	20,6 %	2,2 %	5,7 %	38,6 %
Prosessoiduin	8,2 %	11,0 %	5,4 %	33,9 %	9,7 %	31,8 %
Eettisin	19,7 %	9,5 %	19,1 %	1,3 %	7,5 %	42,8 %

Tulokset osoittavat, että jauheliha on edelleen kuluttajien silmissä monessa suhteessa ylivoimainen, sillä se mielletään miellyttäväksi, houkuttelevaksi, terveelliseksi ja luonnolliseksi. Kasvipohjaiset vaihtoehdot eivät ole vielä onnistuneet syrjäyttämään perinteistä lihaa mielikuvatasolla.

Merkittävä havainto on kuitenkin se, että suuri osa vastaajista ei osannut ottaa kantaa ympäristö- ja eettisyyskysymyksiin. Tämä viittaa siihen, että kasviproteiinien tarina ei ole vielä tarpeeksi selkeä. Jos

kasvipohjaiset tuotteet haluavat vahvistaa asemaansa, niiden on tehtävä viestinnässään näkyvämmäksi kestäväyyteen ja eettisyyteen liittyvät hyödyt, ja samalla panostettava siihen, että tuotteet maistuvat ja tuntuvat yhtä houkuttelevilta kuin perinteinen jauheliha.

Artikkeli on kirjoitettu osana Töysän Säästöpankkisäätiön rahoittamaa "Vaihtoehtoisten proteiinituotemarkkinoiden kehittyminen ja tulevaisuuden näkymät" sekä Euroopan Unionin osarahoittamaa "Future Frami Food Lab" (EAKR 401089) hankkeita.

Terhi Junkkari

ETT, tutkijayliopettaja, erityisasiantuntija Future Frami Food Lab -hanke, ORCID 0000-0001-8816-7312
SEAMK

Jenna Laitila

Insinööri (AMK), Bio- ja elintarviketekniikka

Lähteet

Appiani, M., Cattaneo, C., & Laureati, M. (2023). Sensory properties and consumer acceptance of plant-based meat, dairy, fish and eggs analogs: A systematic review. *Frontiers in Sustainable Food Systems*, 7, 1268068. <https://doi.org/10.3389/fsufs.2023.1268068>

Junkkari, T., & Laitila, J. (2.9.2025). Millaisia proteiinilähteitä suomalaiset suosivat ruokavaliossaan? *SEAMK Verkkolehti*. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2025090294094>

Knaapila, A., Michel, F., Jouppila, K., Sontag-Strohm, T., & Piironen, V. (2022). Millennials' consumption of and attitudes toward meat and plant-based meat alternatives by consumer segment in Finland. *Foods*, 11(3), 456. <https://doi.org/10.3390/foods11030456>

Nevalainen, E., Niva, M., & Vainio, A. (2023). A transition towards plant-based diets on its way? Consumers' substitutions of meat in their diets in Finland. *Food Quality and Preference*, 104, 104754. <https://doi.org/10.1016/j.foodqual.2022.104754>